

POSTANOWIENIE

15 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 15 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa G. C. i G. C.1
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 31 maja 2022 r., I ACa 77/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany Bank .S.A. z siedzibą w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31 maja 2022 r., wydanego w sprawie z powództwa G. C. i G. C.1 o ustalenie i zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżący powołał się na przesłankę oczywistej zasadności skargi, którą uzasadnił błędnym przyjęciem, że łącząca strony umowa o kredyt hipoteczny jest nieważna ze względu na abuzywność zawartych w niej postanowień dotyczących sposobu przeliczenia świadczeń strony na kwoty wyrażone w walucie obcej.

Problem poruszony przez skarżącego został już jednoznacznie wyjaśniony w orzecznictwie SN i TSUE w sposób odbiegający od stanowiska pozwanego i obecnie nie wymaga dalszej analizy. W wyroku z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, TSUE podkreślił, że art. 6 i 7 dyrektywy 93/13 stoją na przeszkodzie temu, by sąd odsyłający usunął jedynie nieuczciwy element warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, jeżeli takie usunięcie sprowadzałoby się do zmiany treści tego warunku poprzez zmianę jego istoty. Pogląd ten TSUE podkreślił także w wyroku wydanym w połączonych sprawach C-80/21 – C-82/21, wskazując że artykuł 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, zgodnie z którym sąd krajowy może stwierdzić nieuczciwy charakter nie całości warunku umowy zawartej między konsumentem a przedsiębiorcą, lecz jedynie elementów tego warunku, które nadają mu nieuczciwy charakter, w związku z czym warunek ten pozostaje, po usunięciu takich elementów, częściowo skuteczny, jeżeli takie usunięcie sprowadzałoby się do zmiany treści tego warunku, który ma wpływ na jego istotę, czego zweryfikowanie należy do sądu odsyłającego. Kwestie były również przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, w tym kwestie te były w ostatnim czasie przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22, z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22, II CSKP 405/22, z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, uchwała z 28 kwietnia 2022 r., III CZP 40/22).

W oparciu o przytoczone wyżej orzecznictwo TSUE rysuje się zatem zasada, zgodnie z którą w razie stwierdzenia abuzywności klauzuli umownej lub jej fragmentu, w sytuacji gdy nie istnieje możliwość dalszego wykonywania umowy, nieważność powinna zostać orzeczona co do zasady. Ocena zaś, czy umowę można dalej wykonywać po usunięciu postanowienia uznanego za niedozwolone należy do sądu rozpoznającego sprawę i wynika z wykładni konkretnej umowy

zawartej przez strony. Zatem rozstrzygnięcie, czy klauzula umowna uznana przez sąd za niedozwoloną dotyczy *essentialia*, czy *accidentalia negotii* nie ma decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ zarówno klauzule dotyczące świadczeń akcydentalnych, jak i te dotyczące głównego przedmiotu umowy podlegają badaniu pod kątem abuzywności. W każdym z tych przypadków stosuje się jednak inne przesłanki, w szczególności klauzule odnoszące się do świadczeń głównych podlegają badaniu wyłącznie gdy zostały sformułowane w sposób niejednoznaczny. Natomiast przesłanką stwierdzenia nieważności całej umowy po usunięciu klauzuli abuzywnej z jej pierwotnego tekstu nie jest charakter świadczenia, którego dotyczyła usunięta klauzula, lecz to, czy umowę można dalej wykonywać bez niedozwolonego postanowienia.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.